

Evaluering av implementering av rammeplan for SFO – andre delrapport

Stor variasjon mellom SFO-er i innføringen av ny rammeplan

Det er stor variasjon i hvordan ulike SFO-er jobber med rammeplanen og arbeidet er ofte løst koblet til det øvrige arbeidet i skolen. Praksisene er likevel i tråd med rammeplanen, fordi den er formulert vidt og gir stort handlingsrom.

RAPPORT | SIST ENDRET: 31.08.2023

Tittel:

Ny rammeplan i SFO. Evaluering av innføring av ny rammeplan for SFO. Delrapport 2.

Rapporten:

Last ned rapporten hos NTNU Samfunnsforskning (pdf)

Forfatter:

Joakim Caspersen, Ingrid Holmedahl Hermstad, Anna-Lena Ljusberg, Cathrine Pedersen, Frida Felicia Vennerød-Diesen

ISBN:

978-82-7570-729-9 (Nettutgave)

Utgiver:

NTNU Samfunnsforskning

År:

2023

Rapportserie: Evaluering av implementering av rammeplan for SFO

Dette er andre delrapport fra prosjektet. Se også

- Statistikknotat: Foreløpige resultater fra spørreundersøkelse til ansatte og ledere.
- Første delrapport: Ny rammeplan i SFO. Kartlegging av innføringen av ny rammeplan i SFO.

Det vil komme en rapport til, i 2024.

Nasjonal rammeplan for SFO ble innført i august 2021. Høsten 2021 fikk NTNU Samfunnsforskning, i samarbeid med NIFU og Stockholms Universitet, i oppdrag å gjennomføre en evaluering av implementering av rammeplanen. Evalueringen skal gi svar på hvilke endringer som skjer i SFO som følge av ny rammeplan. Forskerne skal undersøke hvordan ny rammeplan for SFO iverksettes i praksis, blant annet hvordan den nye rammeplanen fortolkes, operasjonaliseres, og erfares av aktører på ulike nivåer i sektoren, regionalt og lokalt.

Prosjektet er bestilt av Utdanningsdirektoratet. Resultatene vil vise hvordan rammeplanen oppleves i praksis, og hvor det er utfordringer. Dette vil gi oss informasjon om hvilket støttemateriell Udir bør utvikle.

Hovedfunn:

- Rammeplanen er relativt løst koblet til det øvrige arbeidet i skolen.
- Det er stor variasjon i hvordan de ulike SFO-ene jobber med rammeplanen.
- SFO-ansatte opplever begrensede muligheter til å jobbe videre med innholdet i rammeplanen.

Rammeplanen er løst koblet til arbeidet i skolen

Det er generelt lite spor av at implementeringen av rammeplanen har vært gjort i samarbeid mellom SFO-ansatte og lærere. Det er mange ansatte som arbeider både i SFO og i skolen for å fylle opp en full stilling, men planleggingstiden er gjerne delt mellom de to stedene.

Samtidig viser evalueringen at innføringen av den nye rammeplanen har bidratt positivt til SFOs status. Dette gjelder både for de ansatte og lederne i SFO, men også for skolens personale. Selv om sistnevnte gruppe ikke kjenner innholdet i rammeplanen særlig godt, retter den oppmerksomheten mot SFO og refleksjon rundt hva SFO skal være i skolens helhetlige tilbud.

For foreldre og barn er helheten i dagen viktig. Derfor stilles det i rapporten spørsmål om det bør utvikles støttemateriell for samarbeidet mellom SFO og skole, som kan fungere som et verktøy for å øke bevisstheten rundt hvordan de sammen kan lage en helhetlig dag.

Stor variasjon i hvordan ulike SFO-er jobber med rammeplanen

Rapporten belyser en stor variasjon i hvordan de ulike SFO-ene jobber med rammeplanen. Samtidig er rammeplanen såpass vidt formulert at alle praksisene vurderes til å være innenfor rammeplanen. Flere ansatte oppgir at de ser lite behov for å sette i gang ekstra prosesser i forbindelse med implementeringen. Et poeng i rapporten er derfor at det også er variasjon i hvor stor innvirkning rammeplanen har på praksis i de ulike SFO-ene.

Variasjonen mellom SFO-ene blir synlig når man ser på noen av rammeplanens kjerneområder. På området Mat- og måltidsglede finner de at variasjonen først og fremst går på om måltidet blir sett på som et middel til et annet mål – for eksempel energi til å gjøre en annen aktivitet – eller om måltidet er et mål og en aktivitet i seg selv. På området Fysisk aktivitet og bevegelsesglede knyttes variasjonen til tre forhold som styrer de ulike SFO-enes tilbud: de fysiske fasilitetene, barnas ønsker og behov, og kompetansen til de ansatte.

Begrensede muligheter til å jobbe med rammeplanen

Funnene i rapporten viser at det generelt i SFO er lite tid til planlegging og samarbeid. Det gjør at rammebetingelsene for å arbeide med innholdet i rammeplanen er svært begrenset. De ansatte oppgir også at det er liten tid til å jobbe med støttmateriell og ressurser som er utviklet til arbeidet med rammeplanen.

Det vises også til at enkelte opplever å ha fått færre ressurser i SFO etter innføringen av gratis kjernetid. I rapporten påpekes det derfor at det vil være viktig å se nærmere på om kompenseringen for gratis kjernetid faktisk når frem til SFO og sikrer et godt tilbud, eller om det forsterker SFO som en oppbevaringsplass og motarbeider rammeplanens intensjoner.

Om rapporten

Formålet med denne rapporten har vært å utdype og nyansere en del av funnene som kom frem i delrapport 1. Rapporten er basert på case-studier fra syv ulike kommuner. I hvert case har forskerne intervjuet ansatte og ledere i SFO og ansatte i skolen. De har vært på besøk i SFO gjennom dagen og fulgt med på dagligaktivitetene og gjennomført små feltintervjuer. Enkelte av kommunene og SFO-ene var også med i evalueringen av SFO i 2017–2018, og det har dermed vært mulig til å trekke noen linjer over tid.

Til tross for at det er stor variasjon i utvalget (kommunene og SFO-ene) understrekes det at dataene ikke er tilstrekkelige til å kunne fastslå om ulike måter å arbeide med rammeplanen på har direkte sammenheng med organisasjonskonteksten og skolemiljøet SFO-ene befinner seg i.

